

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,

UDGIVEN I AARET 1875.

C. No. 6.

BERETNING

OM

DEN HØIERE LANDBRUGSSKOLE I AAS

FOR AARET FRA 1 JULI 1873 TIL 1 JULI 1874.

UDGIVEN AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE,

(LA TABLE DES MATIÈRES PAGE 28).

NORGES OFFICIELLE STATISTIK,

UDGIVEN I AARET 1875.

C. No. 6.

BERETNING

OM

DEN HØIERE LANDBRUGSSKOLE I AAS

FOR AARET FRA 1 JULI 1873 TIL 1 JULI 1874.

UDGIVEN AF DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DET STEENSKE BOGTRYKKERI.

1875.

BERETNING

OM

DEN HØIERE LANDBRUGSSKOLE I AAS

FRA

1 JULI 1873 TIL 1 JULI 1874.

Jeg har herved den Ære at afgive den befalede Beretning om Skolens Virksomhed for Tidsrummet fra 1ste Juli 1873 til 1ste Juli 1874. For Oversigtens Skyld meddeles først et kort Sammendrag af Skolens økonomiske Stilling ved Begyndelsen — sammenlignet med Slutningen af Regnskabsperioden, og medfølger der tilslut en Extrakt af Regnskabet, hvilken er affattet saavidt muligt i Overensstemmelse med Budgetkomiteens Indstilling til Stortingsbevilgningen i dennes enkelte Dele.

Indtægt:

Ved Aarets Begyndelse udgjorde Skolens Eiendele:

	Spd.	β	Spd.	β
Kassebeholdning	574.	14		
Kreaturer	4,037.	60		
Inventarier:				
a. Institutets:				
I Skolens Brug	7,848.	104		
Hos Ekonomen, overtaget efter Taxt	203.	12		
	8,051.	116		
b. Jordbrugets	5,680.	4		
	13,732.	-		
Diverse Beholdninger	1,761.	38		
Diverse Fordringer	437.	55		
Indestaaende i Aas Sparebank, Expropriationskapital ianledning Chaussé-Anlægget: „Vinterbroen—Korsegaarden“	272.	104		
Et paabegyndt Gjødselskur	16.	30		
	20,831.	61		
Naar herfra trækkes:				
Skolens Gjæld	1,725.	29		
Udkommer som Beholdning ved Aarets Begyndelse	19,106.	32		

	Spd.	β
Transport	19,106.	32
Tilskud fra Statskassen:		
Til „løbende Udgifter“	4,700.	
- Paabegyndelse af Aasmyrens Afgrøftning	100.	
- Reparation af Stald og Fjøs m. m.	1,274.	
	6,074.	-
For Afstaaelse af Grustag og Vei til samme er indbetalt af Amtskommunen	50.	-
	6,124.	-
Netto-Udbytte:		
Af Jordbruget	1,883.	57
- Skoven	1,863.	19
- Haven	178.	117
- Drænsrør-Konto	-	25
	3,925.	98
Hvorfra gaar:		
Afskrivning paa 4 Debitors Gjæld, tilsammen	23.	117
Tab paa Fjøset	503.	11
	527.	8
	Tilbage Netto-Udbytte	3,398. 90
Elevafgift	1,750.	-
Godtgjørelse af Jordbruget for Elevernes Arbeide i Løbet af Regnskabsaaret	400.	-
	2,150.	-
Forøget Værdi af Institutets Inventarier ved Aarets Slutning	213.	82
	Tilsammen	30,992. 84

	Spd.	β	Spd.	β
Udgift:				
Diverse Lønninger	4,365.	-		
Kosthold samt Renholdelse og Opvartning til Ekonomen . .	3,137.	70		
Øvrige Udgifter til Institutet inkl. Inventarier for Institutet . .	1,954.	108		
Paabegyndelse af Aasmyrens Afgroftning	113.	104		
Reparation af Staldbygningen og det i denne værende Fjøs 882.	9			
Do. af det store Fjøs	161.	16		
Opførelse af 2de ei endnu færdige Gjød- selskur	540.	25		
	1,583.	50		
Udlagte Omkostninger ved Fa- brikation af Brændtorv til næste Aar	208.	107		
(foruden et Beløb af 76 Spd. 62 Sk., der er medgaaet til Inventarier for Brændtorv- driften, hvilken Sum er opta- get blandt Beholdning af In- ventarier ved Aarets Slut- ning).				
			11,363.	79
Ved Regnskabsaarets Slutning udgjorde Sko- lens Eiendeje:				
Kassebeholdning	37.	64		
Kreaturer	5,720.	-		
Inventarier:				
a. Institutets	8,265.	78		
(hvoraf Ekono- men overtaget for 203. Sp 12).				
b. Jordbrugets	6,129.	31		
	14,394.	109		
Diverse Beholdninger	1,737.	114		
Diverse Fordringer	550.	33		
Indestaaende Expropriationska- pital i Aas Sparebank	322.	104		
Tilsammen	22,763.	64		

	Spd.	β	Spd.	β
Transport	22,763.	64	11,363.	79
Naar herfra trækkes:				
Skolens Gjeld	3,134.	59		
Bliver Beholdningen			19,629.	5
Tilsammen			30,992.	84

Om Jordbruget og Avlingen.

Af det dyrkede Areal er bleven anvendt:

Ved Aasafdelingen:

Til Brak	67 $\frac{3}{10}$	Maal,		
- Rug	38	—	som gav 44 Td.,	alts. pr. Maal 1,16 Td.
- Byg	49 $\frac{6}{10}$	—	— 82 $\frac{5}{8}$ —	— — 1,66 —
- Bl.dkorn	72	—	— 219 $\frac{1}{4}$ —	— — 3,04 —
- Turnips	35 $\frac{8}{10}$	—	— 1758 —	— — 49,10 —
- Grønfod.	10 $\frac{5}{10}$	—		
- Græsland	213	—	— 740 Sk $\frac{1}{2}$ Hø og 1,179 $\frac{1}{2}$ Frø,	3,47 Sk $\frac{1}{2}$
- Poteter	13	—	— 148 $\frac{1}{2}$ Td.}	altsaa pr. Maal
- —	4	—	— 57 — }	12,08 Td.
			503 $\frac{1}{2}$	Maal.

Ved Vollebækafdelingen:

Til Brak	46 $\frac{5}{10}$	Maal,		
- Vaarhvede	90	—	som gav 170 $\frac{1}{4}$ Td.,	altsaa pr. Maal
				1,89 Td.
- Turnips	17 $\frac{66}{100}$	—	— 912 —	altsaa pr. Maal
				51,64 Td.
- Havre	47 $\frac{10}{100}$	—	— 109 $\frac{3}{8}$ —	altsaa pr. Maal
				2,30 Td.
- Grønfoder	30 $\frac{90}{100}$	—		
- Græsland	135 $\frac{25}{100}$	—	— 401 $\frac{1}{2}$ Sk $\frac{1}{2}$ Hø og 590 $\frac{1}{2}$	Frø, 2,96 Sk $\frac{1}{2}$
			367 $\frac{31}{100}$	Maal.

Ved Søraasafdelingen:

Til Brak	33 $\frac{3}{10}$	Maal,		
- Hvede	53 $\frac{5}{10}$	—	som gav 90 $\frac{1}{2}$ Td.,	altsaa pr. Maal 1,68
- Havre	15	—	— 34 $\frac{3}{8}$ —	— — 2,30
- Græsland	82	—	— 339 Sk $\frac{1}{2}$ Hø,	altsaa pr.
				Maal 4,13 Sk $\frac{1}{2}$
			183 $\frac{8}{10}$	Maal.

Sammendrag af Produktionen paa den samlede Eiendom.

	Areal.	Hvede.	Rug.	Byg.	Blandkorn.	Havre.	Sum Korn.	Turnips.	Poteter.	Sum Rodfrugter.	Græsfrø.	Hø.
	Maal.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Ø	SkØ
Aasafdelingen	503,2	-	44	82 $\frac{5}{8}$	219 $\frac{1}{4}$	-	345 $\frac{7}{8}$	1,758	205 $\frac{1}{2}$	1,963 $\frac{1}{2}$	1,179	740
Vollebækafdelingen	367,3	170 $\frac{1}{4}$	-	-	-	109 $\frac{3}{8}$	279 $\frac{5}{8}$	912	-	912	590	401 $\frac{1}{2}$
Søraasafdelingen	183,8	90 $\frac{1}{4}$	-	-	-	34 $\frac{3}{8}$	124 $\frac{3}{8}$	-	-	-	-	339
Pladsen Aakerbakken og Gaardspl.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88 $\frac{1}{2}$
Tilsammen	1,054,3	260 $\frac{3}{8}$	44	82 $\frac{5}{8}$	219 $\frac{1}{4}$	144	750 $\frac{3}{8}$	2,670	205 $\frac{1}{2}$	2,875 $\frac{1}{2}$	1,769	1,569

Fra den 1ste Oktober 1872 til 1ste Oktober 1873 er der udkjørt og anvendt:

Til Brakmarken paa Aas 779 Læs Gjødelse (hvoraf 351 Sommerlæs à 3 Tdr. og 428 Vinterlæs à 4 Tdr.)	2,765	Tdr.		
- Poteter			9 Centn. Benmel og 13 Ctr. Poudr.	
- Turnips og Grønfoder 524 — — (Vinterlæs à 4 Td.)	2,096	—		
- Brakmarken paa Vollebæk 730 — — (Sommerlæs à 3 Td.)	2,190	—		
- Turnips og Grønfoder 400 — — (Vinterlæs à 4 Td.)	1,600	—		
- Vaarsæd			18 — —	9 — —
- Brakmark. paa Søraas 678 — — (595 Sommerlæs à 3 Td. 83 Vinterlæs à 4 Td.)	2,117	—		
- Experimentalfeltet . 40 — — à 3 Td.	120	—	2 — —	2 — —
	3,151 Læs Gjødelse		10,888 Tdr. 29 Centn. Benmel	24 Ctr. Poudr.

Ingen Myrjord blev fremkjørt, da der ikke var Føre. Arbejdshestenes Antal var 11 om Høsten. I Februar indkøbtes 5 Arbejdsheste, saa at Antallet efter den Tid udgjorde 16 Arbejdsheste, hvortil kommer 2 Artilleriheste, 1 Hingst og 1 Føl, der blev født i Mai Maaned. Hestene have ialt udført 2,404 Dagsarbejder. Til Fodring er medgaaet 547 SkØ Hø, 102 SkØ 12 Ø Grøpe og Rugaffald samt 26 $\frac{1}{4}$ Td. Havre. For hver Hest bliver i Middeltal for det hele Aar den daglige Fodring 26 Ø Hø og 5,38 Ø Kraftfoder, foruden endel Grønfoder.

Sammendrag af Jordbrugets Konto.

Debet.		Spd.	Ø	Spd.	Ø
Diverse Beholdninger ved Aarets Begyndelse				39.	19
Gaardsfuldmægtigens Kost og Løn	260.	-			
Elevernes Arbejde	400.	-			
Folkets Arbeidskonto	492.	15			
Diverse Akkordarbejder	66.	99			
Hestenes Arbeids-Konto	1,020.	14			
Reparationer af Bygninger	151.	6			
Reparationer af Inventarier	343.	18			
Lateris	2,733.	32		39.	19

Transport	2,733.	32	39.	19
Skatter og Onera	371.	18		
Udsæd af Korn, Frø og Rodfrugter	421.	65		
Brænde, Stenkul og Skovmaterialier	122.	26		
Tærskning og Grøpning	79.	56		
Diverse Udgifter	77.	54		
Kunstig Gjødning	18.	39		
Undermaal paa Kornvarer og Rodfrugter	23.	2		
Berigtigelse	45.	-		
			3,891.	52
Gevinst			1,883.	57
			Tilsammen	5,814. 8
Kredit.				
Avling af 750 $\frac{1}{4}$ Td. Kornvarer, heri indbefattet Letkorn	2,421.	15		
Gevinst paa Kornvarers Konto samt Overmaal	14.	61		
				2,435. 76

	Spd.	β	Spd.	β
Transport			2,435.	76
Avling af Rodfrugter:				
178½ Td. gode Poteter à 1 Spd.	178.	30		
27 - bedærv. Do. à 48 Sk.	10.	96		
2670 - Turnips à 24 Sk. . . .	534.	-		
			723.	6
Avling af 1,449 \bar{n} Timoteifrø à 8 Sk.	96.	72		
320 \bar{n} Kløverfrø à 10 Sk. . . .	26.	80		
Gevinst paa Frø-Konto	8.	43		
			131.	75
Avling af 1,500 Sk \bar{n} Timoteihø à				
1 Spd. 60 Sk.	2,250.	-		
99 Sk \bar{n} Timoteihalm à 1 Spd. . . .	99.	-		
			2,349.	-
Afgift af Husmandspladsene	72.	105		
19 Favne Løvved à 2 Spd. 60 Sk.	47.	60		
Diverse Indtægter	14.	84		
			135.	9
Diverse Beholdninger			39.	82
			Sum	5,814. 8

Veiret var særdeles fordelagtigt for Plantevæksten under Vaaren og Forsommeren i 1873. Vaarsæden, der blev udsaaet i Begyndelsen af Mai og indtil Midten af samme Maaned, kom i en tjenlig og godt tilberedt Jord, hvis Fugtighed blev underholdt ved oftere faldende Regnskurer. Man havde saaledes i Mai 11 og i Juni Maaned 12 Regndage med en samlet Nedbør af 4 Decimaltommer — en Regnmængde, som er meget sjelden i denne Egn.

Højbjergningen, der paabegyndtes i Slutningen af Juni, fortsattes under temmelig fordelagtigt Veirlig, og der gjordes en rig Avling.

Kornindhøstningen derimod var særdeles besværlig paa Grund af det stadige Regnveir, der indtraf fra Midten af August indtil Høstens Slutning. Følgen heraf var, at en hel Del Korn groede i Straaet, medens Avlingen stod uskaaret ude paa Marken, og meget gik tilspilde paa Ageren under selve Indhøstningen.

Som Følge af det vedholdende Regnveir, blev man ganske hindret i Tilsaaning af Aarets Brakland — et Areal af omtrent 128 Maal; thi kun 10 Maal heraf blev isaaet Rug og ca. 26 Maal Hvede. Som en Følge af den sene Indhøstning samt det vedholdende Regnveir, blev man ogsaa forhindret i Høstpløiningens Udførelse.

Vinteren var mild og uden Sne, hvorfor alle Vinterkjørsler maatte ske med Hjulredskab.

Indeværende Aars Vaar var tør og ufordelagtig for Plantevæksten. I Mai og Juni Maaneder faldt der idethele

ikke mere end 1,34 Decimaltommer Regn — fordelt paa 14 Regndage ialt, hvoraf Følgen blev, at den udtørkede Jord aldrig fik tilstrækkelig Fugtighed til at Plantevæksten kunde trives.

I Begyndelsen af Mai Maaned paabegyndtes Afgrøftningen af Aasmyren og samtidig hermed tillige Torvtagning til Brænde. Brændtorv forekommer i Myrens Udkanter til en Bredde fra 10 til 30 Alen; længere ind i Myren er Torvjorden bedækket af ufrugtbar Hvidmose fra 4 til 8 à 9 Fods Dybde, hvilken maa borttages, for at man kan komme til Torvjorden; men dette vil fortiden blive et for kostbart Arbejde at udføre, hvorfor Torvtaget maa indskrænkes til den ovenfor nævnte Bredde. Der er ialt i dette Aar optaget noget over 2,000 Tdr. tilberedt tør Torv til Brænde, hvilket Kvantum — ifølge Beregning — skulde modsvare omtrent 130—140 Favne Granved.

Dersom de fornødne Midler bevilges til Fortsættelse af Myrens Afgrøftning, og under Forudsætning af, at man kan erholde den nødvendige Arbejdsstyrke til Torvtagningen for en nogenlunde rimelig Pris, er det Mening at udvide Torvtagningen til næste Aar i den Udstrækning, at det skal være tilstrækkeligt til Brænde for Aaret.

Da det meste af Torvjorden er af den Beskaffenhed, at den ikke kan optages som Skjær- eller Stiktorv — eftersom den ikke har tilstrækkelig Sammenhæng —, er Torvtilvirkningen foregaaet ved Æltning. Den af Mosen optagne Torvmasse er bleven æltet paa en Kran, der er indrettet som en almindelig Lerkræn, kun med den Forskjel, at Knivene her sidde noget tættere. Den med Vand æltede, grødførmige Masse heldes derpaa i Træformer af 12 Tommers Længde og 3 Tommers Tykkelse — og 30 saadanne Former indeholdes i hver Ramme. Nogle Minutter efter Ihældingen opløstes Rammen og Torven beholder sin før givne Form.

Naar Torven bliver fast, opsættes den først paa Kant og siden i koniske Houge til Tørkning. Hertil medgaar 3 à 4 Uger, og Torven er nu tør og fast til Brænde samt færdig at indføres i Hus. Et Arbejdslag paa 5 Mand, 1 Fruentimmer og en halvvoxen Gut har paa denne beskrevne Maade tilvirket 3,150 Stkr. Torv pr. Dag, hvilket modsvare omtrent 52 Tønder i tørket Tilstand.

Haven og Planteskolen.

Fra den 1ste Juli 1873 til den 30te Juni 1874 er der ialt bleven solgt af Haven 18,962 Trær og Planter, hvoraf 3,277 forædlede Frugttrær og 2,715 Frugtbuske.

Efterspørgslen efter Planteskolens Produkter ere frem-

deles i Stigende og overstiger langt de Forraad, man til Dato har havt, uagtet disse ikke saa ubetydeligt ere blevne forøgede.

Vinteren 1870—1871 gjorde stor Skade paa de unge Trær i Planteskolen, saaat flere Tusinde af disse ere blevne uduelige til Salg eller Udplantning, hvilket atter har virket tilbage paa de sidste Aar. Grundforbedringer — saasom Dybgravning og Bortrydning af Sten — er bleven udført paa endel af de Stykker, som i de følgende Aar skulle benyttes til Planteskole.

Frugttræerne i den for endel Aar siden paabegyndte Frugthave har i de sidste Aar mere almindeligt begyndt at bære Frugt af god Udvikling, især de mere haardføre Sorter.

I nogle af de foregaaende Somre og isærdeleshed Sommeren 1873 vare de herværende Frugttrær meget hjemsøgte af Æblevikleren (*Tortrix pomona*), men besynderligt nok — vare disse ganske forsvundne i Sommeren 1874; sandsynligvis har den sidste eiendommelige Vinter bidraget sit til disse Skadedyrs Udryddelse. At Havens Nettoudbytte iaar viser sig mindre end i de foregaaende Aar, maa tilskrives de høiere Arbejdspriser samt de ikke saa ubetydelige Udvidelser og Grundforbedringer, der ere foretagne. Anlæg af levende Hegn er bleven fortsat med, hvortil i det forløbne Aar er bleven benyttet *Caragana arborescens* — siberisk Ærttræ, der paa andre Steder har vist sig meget god til Stængsels-hækker. Af de ældre Hækker viser den almindelige Hvidtorn at være den bedste, og hvor man vil have beskyttende og pryvende Stængsel ogsaa for Vinteren, synes den almindelige Gran og Ædelgranen at burde foretrækkes.

Havens Konto for Aaret udviser:

Debet.		Spd.	β
Samtlige Arbejdsomkostninger tilligemed Gartnerens Honorar		927.	51
Indkjøb af Trær, Planter og Frø		101.	73
Materialier		47.	1
Ved		14.	37
Slidning af Inventarier		10.	44
Trykningsomkostninger		20.	48
Remitterede Trær		11.	12
Gevinst		178.	117
		<u>1,311.</u>	<u>23</u>
Kredit.			
Solgte Trær, Buskvæxter		1,311.	23
		<u>1,311.</u>	<u>23</u>

Experimentalfeltet.

	Spd.	β
I Aarets Løb er hertil anvendt diverse Arbejdsudgifter m. m. for et Beløb af	57.	2

Verkstederne.

Debet.			
Beholdning af Materialier ved Aarets Begyndelse		494.	39
Diverse Arbejdsudgifter	429.	114	
— Materialier	412.	12	
Kul og Ved	41.	45	
Frugt og Transportomkostninger	6.	51	
Vedligeholdelse af Inventarier samt kasserede Do.	18.	98	
		<u>908.</u>	<u>80</u>
			1,402. 119

Kredit.			
Diverse Arbejder, udførte for Fremmede	148.	85	
Nye Redskaber til Salg	40.	-	
Bygningsreparationer og Nybygningsarbejder for Jordbruget	247.	78	
Bygningsreparationer for Institutet	24.	112	
Reparationer af Jordbrugets Inventarier	201.	77	
— af Institutets	37.	6	
Nye Inventarier til Jordbruget	116.	87	
Hesteskonning	87.	90	
Diverse Inventarier til Fabrikation af Brændtorv	71.	54	
— Arbejder for Jordbruget	29.	51	
Beholdning af Materialier	397.	79	
		<u>1,402.</u>	<u>119</u>

Fjøsdriften.

Ved Aarets Begyndelse havdes i Behold:

2 Tyre.
59 Kjør.
6 Kviger.
15 Kalve.
<u>82 Stkr. Dyr.</u>
Fødte i Aarets Løb 45 Kalve.
Indkjøbt 1 Tyr.
<u>Tilsammen 128 Stykker.</u>

Derimod er i Aarets Løb:	
Solgt	8 Kalve. 2 Kjør. 1 Kvige. 1 Tyr. ----- 12 Stykker.
Slagtet	6 Kalve. 4 Kjør. ----- 10 —
Døde (hvoraf 1 dødfødt)	10 —
Beholdningen af levende Kreature ved Aarets Slutning:	2 Tyre. 56 Kjør. 13 Kviger. 25 Kalve. ----- 96 —
	Tilsammen 128 Stykker.

Fjøssets Konto.

Debet.	Spd.	β	Spd.	β
312,640 ₰ Hø og Timoteihalm	1,416.	-		
14,703 - Rapskager	291.	4		
15,213 - Linkager	361.	8		
260 - Grøpe	3.	108		
2,310 Tdr. Turnips	462.	-		
50½ - Poteter	20.	24		
			2,554.	24
Til Kalvene:				
9,176 Potter nysiet Melk	191.	20		
12,519 — skummet Do.	156.	59		
4,218 — Kjernemelk	38.	3		
			385.	82
Medicin	11.	72		
Belysning	5.	48		
Folkets Aflønning	472.	16		
Salt, Feielimer og diverse Udgifter	24.	47		
			513.	63
			Tilsammen	3,453. 49

	Kredit.	Spd.	β
90,190 Potter nysiet Melk à 2½ Sk.	1,878.	116½	
264 — Gjetmelk à 2½ Sk.	5.	59½	
			1,884. 56
Gevinst paa Kreaturs Konto	822.	21	
— - Huders —	-	24	
— - Meieridriften	204.	66	
Diverse Berigtigelsesposter	38.	111	
Tab	503.	11	
			Tilsammen 3,453. 49

Melkekjørne og de større Kreature have daglig i Vinterens Løb erholdt i Gjennemsnit:

12 ₰ Hø.
1½ - Kraftfoder.
20 - Turnips.
10 - Halmhakkelse.

De mindre Kreature, nemlig Kviger og Ungtyrer, have faaet Foder i Forhold til deres Størrelse. I Middeltal kommer paa disse — med en Gjennemsnitvægt af 350 ₰ levende Vægt — daglig:

6 ₰ Hø.
3½ - Halmhakkelse.
12 - Turnips.
0,8 - Kraftfoder.

Denne Fodring, som efter Beregning udgjorde omtrent $\frac{1}{30}$ Del af Kreaturenes levende Vægt i Høværdis og som altsaa maa betragtes som fuldkommen tilstrækkelig, har ikke — hvad Melkeudbyttet angaar — vist sig at modsvare Beregningen, hvilket formentlig har sin Aarsag deri, at baade Halm- og Høfoder, der dette Aar vistnok gav meget i Vægt, paa Grund af det vedholdende Regnveir har været af mindre Næringsværdi — en Erfaring, som har været temmelig almindelig i denne Egn, idet man overalt har hørt Klage over, at Fodret var udøit.

Af 50 Kjør, der har tilhørt Fjøsset det hele Aar, er erholdt 83,171 Potter Melk eller i Gjennemsnit pr. Ko 1,663 Potter; heraf kommer paa Ayrshireracen 1,829, paa Halvblodsracen 1,756, paa Telemarksracen 1,520 og paa indkjøbte svenske Kjør 1,532 Potter gjennemsnitlig pr. Dyr. Desuden er af Kviger og saadanne Dyr, som inden Aarets Udgang er bleven solgt eller slagtet, erholdt 7,019 Potter, saa at det hele Melkeudbytte udgjør 90,190 Potter.

Tabel

over

Telemarkskjøernes og den blandede Races Kalvning og Melkeudbytte fra 1/7 73 til 1/7 74.

No.		Kalvede.		Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Sum Potter.	Sum Potter for hver Race.		
		1ste Gang.	2den Gang.																
1	Blandet Race.	2 ⁵ / ₇ 74		93	74	82	45	30	10	-	11	232 ¹ / ₂	191	177	118	1,063 ¹ / ₂	17,567 ¹ / ₂		
9		1 ⁷ / ₅ 74		296	283	251	180	130	127	36	-	-	-	155	349	1,807			
18		1 ⁰ / ₇ 73		21	-	-	233	222	195	186	154	124	121	124	92	1,472			
28		9 ⁷ / ₇ 73		295	381	326	216	256	218 ¹ / ₂	62	-	-	-	157	401	2,312 ¹ / ₂			
38		1 ² / ₇ 74		214	192 ¹ / ₂	149	27	-	-	-	138	242	206 ¹ / ₂	183	159	1,511			
39		2 ² / ₈ 73		33	72	333	280 ¹ / ₂	269	299	275	233	201	134	20	-	2,149 ¹ / ₂			
113		9 ³ / ₃ 74		274	232	206	120	120	92	5	-	259	324	284	239	2,155			
143				175	159	146	90	98	122	120	68	111	100	100	60	1,349			
153		4 ⁷ / ₇ 73		204	248	202	148	105	124	136	138	124	106	108	95	1,738			
154		2 ⁸ / ₄ 74		261	233	197	147 ¹ / ₂	102	120 ¹ / ₂	127	101	5	23	355	338	2,010			
15		Telemarks Race.	2 ⁷ / ₇ 73	2 ⁶ / ₆ 74	255	245	228	164	148	146	125 ¹ / ₃	113	72	-	-	50		1,546 ¹ / ₂	18,248 ¹ / ₂
26			1 ⁷ / ₇ 73		106 ¹ / ₂	34	-	-	190	281	188 ¹ / ₂	159	124	120	118	63		1,384	
33			1 ² / ₉ 73		-	-	180 ¹ / ₂	259	214	215 ¹ / ₂	186	158	127	67	25	-		1,432	
42					123	61	6	118	229	248	218 ¹ / ₂	191	190	180	184	172		1,920 ¹ / ₂	
43			2 ³ / ₃ 74		267	219	173	86	66	63	54	-	52	239 ¹ / ₂	234	194		1,647 ¹ / ₂	
44	1 ⁰ / ₉ 73			-	-	204 ¹ / ₂	260	222	215	187	168	151	120	78	-	1,605 ¹ / ₂			
46	2 ⁰ / ₃ 74			184	176	137	79	28	-	-	-	74	240	218	186	1,322			
47	2 ³ / ₃ 74			283	268 ¹ / ₂	229	110	60	49	-	-	315	319 ¹ / ₂	289	251	2,174			
48	1 ⁵ / ₆ 74			199	179	136	96	81	70	124	85	4	-	-	87	1,061			
49	9 ³ / ₅ 74			177	154	124	86	71	-	-	-	-	-	214	280	1,106			
51b	1 ³ / ₃ 74			269	238 ¹ / ₂	196	89	50	-	-	-	199	279	241	215	1,776 ¹ / ₂			
52	2 ³ / ₂ 74			199	180	158	79	65	63	57	8	124	120	124	96	1,273			
																	18,248 ¹ / ₂		
																	Lateris	35,816	

O. No. 6.

Tabel

over

Svenskracen og Ayrshireracens Kalvning og Melkeudbytte fra 1/7 73 til 1/7 74.

No.	Navn.	Kalvede.		Juli.	August.	September.	Oktober.	November.	December.	Januar.	Februar.	Marts.	April.	Mai.	Juni.	Sum Potter.	Sum Potter for hver Race.	
		1ste Gang.	2den Gang.															
Svensk Race.																		
37		1 ⁸ / ₃ 74		352	-	275	-	127	-	-	-	173	389	372	345	2,033	35,816	
41		2 ² / ₃ 74		202	-	167	-	60	-	-	-	85	259	214	179	1,166		
53		2 ⁰ / ₉ 73		24	-	91	254 ¹ / ₂	219	213 ¹ / ₂	186	161	135	120	124	113	1,641		
54		2 ² / ₉ 73		90 ¹ / ₂	12	58	248 ¹ / ₂	221	213	209 ¹ / ₂	224	183	142	27	-	1,628 ¹ / ₂		
55		2 ¹ / ₂ 73		127 ¹ / ₂	111 ¹ / ₂	77	3	-	59	276	238	232	202	186	173	1,685		
57		2 ² / ₉ 74		134	122 ¹ / ₂	114	41 ¹ / ₂	-	-	-	-	58	236	248	233	1,187		
58		1 ³ / ₁ 73		129	54	-	-	124	281	248	204	196	213	191	180	1,820		
59		1 ⁸ / ₂ 73		130	124	119	22 ¹ / ₂	-	14	186	56	153	169	186	176	1,435 ¹ / ₂		
60				221	217	190	138	119	124	124	87	83	90	79	60	1,532		
61				189	179	158	113 ¹ / ₂	94	98	158	153	125	120	92	60	1,539 ¹ / ₂		
65				163	129	121	91	60	62	76	112	124	94	100	119	1,251		
67				183	184	180	143	120	124	124	104	71	23	-	-	1,256		
68				154	188	179	139	125	177	168	137	125	120	124	117	1,743		
Ayrshirerace.																		
8	Brany			370	240 ¹ / ₂	198	130	145	184 ¹ / ₂	158	119	124	87	62	60	1,878		19,917 ¹ / ₂
9	Ferden	2 ⁵ / ₃ 74		457	347 ¹ / ₂	278	193 ¹ / ₂	178	186	186	148	84	9	58	323	2,448		
33	Young Ferden	2 ⁷ / ₃ 74		210	138	98	7	-	-	-	-	298	254	203	126	1,334		
37	Miss	2 ⁵ / ₃ 74		252	168	122	88	28	-	-	-	45	283	237	185	1,408		
66	Helliane	1 ¹ / ₁ 73		168 ¹ / ₂	70	2	-	358	372	328	280	236	174	174	136	2,298 ¹ / ₂		
70	Oliva	1 ³ / ₃ 74		190	172	174	105	60	36	-	147	351	261	233	186	1,915		
74	Anni	2 ⁰ / ₂ 73		189	72	-	-	-	155	388	317	253	217	193	186	1,970		
113	Young Hillas	1 ² / ₀ 73		135	85	3	99 ¹ / ₂	227	197 ¹ / ₂	155	126	124	120	124	116	1,512		
120		1 ⁶ / ₂ 73		93	16	-	-	189	480	376 ¹ / ₂	280	234	180	186	168	2,202 ¹ / ₂		
131		1 ⁹ / ₂ 73		261	187 ¹ / ₂	36	-	-	26	402 ¹ / ₂	357	333	240	232	200	2,275		
157		1 ⁷ / ₄		207	211 ¹ / ₂	184	28	-	-	414	362	324	235	222	189	2,376 ¹ / ₂		
218		1 ⁴ / ₄		179	177	180	90	60	62	54	-	-	196	247	217	1,462		
224				217	204	186 ¹ / ₂	134	120	124	81	-	120	118	124	117	1,545 ¹ / ₂		
228				93	37	49	62	78	144	129	112	112	75	62	60	1,013		
230		1 ⁷ / ₃		189	289	209 ¹ / ₂	157	151	162 ¹ / ₂	155	131	116	93	87	60	1,800		
Tilsammen																27,438	83,171 ¹ / ₂	

O. No. 6.

Som det vil sees af Beholdningen den 30te Juni, er der i Aarets Løb bleven tillagt et større Antal Kalve for at forynge Kreaturstammen, da mange af Dyrene ere gamle og bør udmønstreres.

Da Ostpriserne i de foregaaende Aar har været lave, er endel Forsøg bleven udført, for at komme efter, hvorvidt den skummede Melk skulde kunne udbringes til et større Beløb ved at give den i større Udstrækning til Opfødning af Kalve — dels til Slagt og dels som Livkalve.

Kalve, slagtede i en Alder af 5 à 6 Uger, have givet 1 \mathring{S} Kjød for hver 5te Pot Melk, de have fortæret, dog — om Fradrag gjøres for Kalvens Vægt ved Fødselen — er der medgaaet 9 Potter skummet Melk for at erholde 1 \mathring{S} Slagtevægt.

Det saaledes af skummet Melk producerede Kalvekjød bliver paa langt nær ikke saa godt, som naar Kalven faar bare nysiet Melk, ligesom Slagterne heller ikke betale hine Slags Kalve saa høit, at Melken udbringes til ligesaa meget som ved Ostproduktion, hvor man i ethvertfald foruden Vallen udbringer den skummede Melk til 1 Skilling pr. Pot.

Hvorvidt det kan lønne sig at give skummet Melk i nogen længere Tid til Livkalve, kan først senere afgjøres, naar man har et større Antal saadanne Tillægskalve, hvoraf man kan udfinde et Gjennemsnitsresultat; det er imidlertid at formode, at denne Fremgangsmaade ikke er rigtig i økonomisk Henseende.

Meieriet.

Fra Fjøset er indkommet	90,190 Pot. nysiet Melk.
Indkjøbt i Aarets Løb	59,839 - - -
	150,029 Potter
samt 264 Potter Gjetmelk.	
Heraf er forbrugt:	
Til Kalvene	9,176 Pot. à 2½ Sk. 191 Spd. 20 Sk.
- Grisene	108 — Do. 2 — 30 -
Solgt . . .	6,493 — Do. 135 — 42 -
Til Meieriet	134,252 — Do. 2,796 — 100 -
Gjør	150,029 Pot. 3,125 Spd. 72 Sk.
De til Meieriet anvendte	134,252 Potter Melk har givet
	7,862 \mathring{S} Smør
samt 335 Potter Fløde, modsvarende . . .	191 - -
	8,053 \mathring{S} Smør
eller 1 \mathring{S} Smør efter 16,67 Potter Melk.	
Af den til Smørproduktionen afsatte Melk er:	
Solgt	31,536 Potter
Kalvene have faaet	12,519 —
	Lateris 44,055 Potter

	Transport 44,055 Potter
Grisene have faaet	2,667 —
Til Ostproduktion	68,220 —

Tilsammen 114,942 Potter.

Af disse 68,220 Potter Melk er tilvirket 412 Stkr. Nøgeloste med en Vægt af 8,616½ \mathring{S} eller 1 \mathring{S} Ost efter 7,92 Potter skummet Melk.

Af Mysost er produceret:

302 Stkr. à 6 \mathring{S}	1,812 \mathring{S}
Mysprim	2,088½ -
	3,900½ \mathring{S}

Desuden er der givet til Grisene:

41,405 Potter Valle
10,494 — Kjernemelk.

Paa Grund af den vanskelige Afsætning af Mysost til stadigt dalende Priser i Forbindelse med de stegne Priser paa Brænde, indskjøbtes i April Maaned 1873 12 Stkr. Smaagrise — forat give Vallen til disse og derved faa erfaret, til hvor stor Pris denne kunde udbringes.

De indkjøbte 12 Grise kostede i Indkjøb 28 Spd. 96 Sk. De erholdt i Tiden fra 24de April 1873 til 1ste Juli 1874:

153 Potter nysiet Melk à 2½ Sk.	3.	22	
197 — skum. — à 1½ -	2.	55	
9646 — Kjernemelk à 1 -	80.	46	
9 Skpd. 12 \mathring{S} Grøpe	43.	45	
89½ Td. Turnips	22.	108	
			152 — 36 -
samt under den hele Tid ialt	43,361 Pot-		
ter Valle, hvilke have givet	79 — 60 -		
eller 0,22 Sk. pr. Pot.			

Tilsammen 260 Spd. 72 Sk.

Ved Slagtning og Salg er de 12 Stkr.

Grise bleven udbragt til 260 — 72 -

Naar Mysprimen betales med 4 Sk. pr. \mathring{S} , udbringes Vallen i Brutto til 0,57 Sk., men med en Pris af 6 Sk. pr. \mathring{S} til 0,85 Sk. pr. \mathring{S} . Herfra maa dog trækkes Udgifterne for den til Indkogningen forbrugte Ved.

Meieriets Konto.

	Deebt.		
		Spd.	β
Beholdning af Produkter ved Aarets Begyndelse		408.	60
Fra Fjøset er leveret:			
90,190 Pot. nysiet Melk à 2½ Sk.	1,878.	116½	
264 — Gjetmelk Do.	5.	59½	
Indkjøbt 59,839 Pot. Komelk à 2½ Sk.	1,246.	78	
		3,131.	14
		Lateris	3,539. 74

	Spd.	β	Kredit.	Spd.	β	
	Transport	3,539.	74			
Lønninger til 1 Meierske og Medhjelpere						
	220.	-	Solgte Meieriprodukter:			
Brænde	173.	-	6,493 Pot. nysiet Melk à 2½ Sk.	135.	42	
Belysning	10.	75	31,536 — skum. — à 1½ -	398.	106	
Salt, Kryderier m. m.	19.	27	629 — Kjernemelk à 1 -	5.	29	
Transportomkostninger m. m.	83.	86	335 — Fløde à 16 og 18 -	47.	50	
Reparationer og Underhold af Inventarier	31.	62	7,821 π Smør à Middelpris 29,95 Sk.	1,952.	11½	
Diverse Udgifter	22.	69	10,647½- Nøgelost à Do. 7,68 -	677.	41½	
Berigtigelser	2.	105	3,506½- Mysost à Do. 6,58 -	192.	60	
Indkjøb af Grise	30.	-	10 Stkr. Grise	210.	72	
	-----	593.	64	-----	3,032.	65
Grøpe til Grisene m. m.	43.	45	Til Kalvene:			
Turnips og Kjød	22.	108	9,176 Pot. nysiet Melk à 2½ Sk.	191.	20	
	-----	66.	33	12,519 — skum. — à 1½ -	156.	59
Gevinst	204.	66	4,218 — Kjernemelk à 1 -	38.	3	
	-----	4,403.	117	-----	385.	82
Tilsammen	4,403.	117	Diverse Indtægter og Berigtigelser	5.	50	
			Beholdning af Produkter ved Aarets Slutning	393.	53	
			Tilsammen	4,403.	117	
			Hver Pot Melk, der har gennemgaaet Meieribehandling, har indbragt brutto	3,20	Sk.	
			Naar herfra trækkes Meieriomkostninger	0,52	-	
			Udkommer som Netto-Udbytte pr. Pot	2,68	Sk.	

Undervisningen i den høiere Afdelings 2det Kursus har omfattet:

	Landbrugs- lære m. m.	Kemi m. m.	Husdyrlære m. m.	Botanik og Skovbrugs- lære m. m.	Tilsammen.
	Timer.	Timer.	Timer.	Timer.	Timer.
Theoretisk Undervisning . . .	132	147	120	130	529
Praktisk Do.	-	264*)	48	26	338
Tilsammen	132	411	168	156	867

*) Hvoraf kommer 132 Timer for hver Elev. Desuden har Eleverne i Aarets Løb besvaret 8 skriftlige Opgaver.

Oversigt

over

Regnmængden paa Aas høiere Landbrugsskole fra 1ste Juli 1873 til 1ste Juli 1874.

			Millimeter.	Decimaltommer.	Falden paa Antal Dage.
1873	Juli	Maaned	64	2,04	8
	August	—	123	3,92	15
	September	—	102	3,25	14
	Oktober	—	108	3,44	7
	November	—	73	2,33	7
	December	—	24	0,77	7
1874	Januar	—	39	1,24	11
	Februar	—	26	0,83	11
	Marts	—	28	0,89	8
	April	—	60	1,91	10
	Mai	—	16	0,51	6
	Juni	—	26	0,83	8
	Tilsammen		689	21,96	112

Aas høiere Landbrugsskole den 23de December 1874.

F. A. Dahl.

EXTRAKT

AF

AAS HØIERE LANDBRUGSSKOLES REGNSKAB

FOR

TIDSRUMMET FRA 1 JULI 1873 TIL 1 JULI 1874.

I n d t æ g t.

	<u>Stortingets Bevilgning.</u>	<u>Skolens Regnskab.</u>
A. Diverse Beholdninger ved Begyndelsen af Regnskabsaaret:		
Kassebeholdning	574 Spd.	14 Sk.
Kreaturer	4,037 —	60 -
Inventarier:		
a. Institutets	7,848 Spd.	104 Sk.
b. Hos Ekonomen, overtaget efter Taxt	203 —	12 -
	8,051 Spd.	116 Sk.
c. Jordbrugets	5,680 —	4 -
	13,732	--
Beholdninger af Gaardens Avling:		
Kornvarer	170 Spd.	30 Sk.
Rodfrugter	4 —	48 -
Timoteifrø	5 —	104 -
Hø	45 —	- -
	225 Spd.	62 Sk.
Diverse andre Beholdninger:		
Oliekager og Grøpe	37 —	30 -
Drænrør — brændte og ubrændte	79 —	19 -
Brænde — 100 Favne Ved —	144 —	- -
Huder og Skind	8 —	84 -
Redskaber til Salg	90 —	90 -
Tømmer i Skoven	210 —	55 -
Materialier ved Værkstedet:		
I Smedjen	190.	14
I Snedkerværk- stedet	304.	25
	494 —	39 -
Kornstør og Hæsjevirke	35 —	- -
I Meieriet	408 —	60 -
Diverse	27 —	79 -
	1,761 —	38 -
B. Diverse Fordringer	437 —	55 -
C. I Aas Sparebank indestaaende:		
Expropriationskapital for Afstaaelse af Jord til Veianlægget „Vinterbroen—Korsegaarden“	272 —	104 -
D. Udlagte Omkostninger ianledning Opførelsen af 2de Gjødselskur	16 —	30 -
	20,831 Spd.	61 Sk.

til den 1ste Juli 1874.

U d g i f t.

		<u>Storthingets Bevilgning.</u>	<u>Skolens Regnskab.</u>
A. Skolen.			
1. Lønninger:			
Direktøren	1,500 Spd.	- Sk.	
Læreren i Agronomi	600 —	- -	
— i Agrikulturkemi	600 —	- -	
— i Skovbrugslære og Botanik	500 —	- -	
— i Veterinærfag	500 —	- -	
Kassereren og Regnskabsføreren	500 —	- -	
Gartneren	125 —	- -	
Laboratoriedrengen	40 —	- -	
(Gaardsfuldmægtigen 200 Spd. er debiteret Jordbruget).			
		4,365 Spd.	- Sk. 4,365 Spd. - Sk.
2. Køsthold m. m.:			
Ekonomen for:			
Bespisning til diverse Elever à 86 Spd. aarlig	2,443 Spd.	100 Sk.	
Do. til Gartneren og Laboratoriedren- gen à 60 Spd.	120 —	- -	
Godtgjørelse til Ekonomen for Ved	60 —	- -	
Midlertidigt Tillæg fra $\frac{1}{4}$ 74 til $\frac{1}{4}$ 74, appro- beret af Indre-Departementet under $\frac{3}{4}$ 74	100 —	- -	
		2,545 —	- - 2,723 — 100 -
3. Renholdelse og Opvartning til Ekonomen efter Kontrakt:			
For 15 Elever	350 Spd.	- Sk.	
- 16 Do. i 3die Kv. 1873 à 5 Spd. aarlig pr. Elev . . . 20 Spd. - Sk.			
- 15 Do. i 4de Do. Do. 18 — 90 -			
- 15 Do. i 1ste Do. 1874 Do. Do. . . . 18 — 90 -			
- 5 Do. i 2det Do. Do. 6 — 30 -			
		63 —	90 -
		412 —	60 - 413 — 90 -
4. Andre Udgifter:			
Pibeføining	37 Spd.	107 Sk.	30 — - -
Ved hugning og Brænde for Institutets Regning	734 —	32 -	{ 100 — - -
Belysning	55 —	8 -	{ 650 — - -
Vedligeholdelse af Institutets Inventarier og Indkjøb af endel nye Do. (16 Spd. 98 Sk.,			{ 60 — - -
Lateris	827 Spd.	27 Sk.	8,162 Spd. 60 Sk. 7,502 Spd. 70 Sk.

I Tidsrummet fra den 1ste Juli 1873

		Indtægt.		Storthingets Bevilgning.	Skolens Regnskab.
	Transport	20,831 Spd.	61 Sk.		
Herfra gaar:					
E.	Skolens Gjeld	1,725	— 29 -		
	hvorefter Skolens Eiendele ved Begyndelsen af Regnskabsaaret udgjør				19,106 Spd. 32 Sk.
F.	Skolen:				
	Elevafgift	1,750 Spd.	- Sk.	1,962 Spd.	60 Sk.
	Godtgjørelse for Elevernes Arbeide	400	— - -	400	— - -
Hertil kommer:					
	Forøget Værdi af Institutets Inventarier ved Slutningen af Regnskabsaaret, hvilken Værdi er ført til Udgift for Institutet og tillige opført blandt Beholdningerne nævnte Tid	213	— 82 -		
					2,363 — 82
G.	Gaardsbruget m. m.:				
	Avling af Hø	2,304 Spd.	- Sk.		
	— - Rodfrugter	723	— 6 -		
	— - Frø	123	— 32 -		
	— - Kornvarer	2,421	— 15 -		
	Afgift af Husmandspladsene	72	— 105 -		
	19 Favne Ved à 2 Spd. 60 Sk.	47	— 60 -		
	Gevinst paa Kornvarers Konto 14 Spd. 61 Sk.				
	Do. - Frø Do. 8 — 43 -				
		22	— 104 -		
	Diverse andre Indtægter	14	— 84 -		
	Forøget Værdi af de paa Jordbrugets Konto førte Beholdninger	-	— 63 -		
Hvortil kommer:					
	Forøget Værdi af Jordbrugets Inventarier ved Slutningen af Regnskabsaaret, hvilken Værdi baade er ført til Udgift paa Jordbruget og tillige er indbefattet i Beholdningerne nævnte Tid	449	— 27 -		
					6,179 Spd. 16 Sk.
H.	Diverse Gevinster:				
	Netto af Skoven	1,863 Spd.	19 Sk.		
	Do. - Drænrør	-	— 25 -		
	Do. - Haven	178	— 117 -		
		2,042 Spd.	41 Sk.		
Herfra gaar:					
	Tab paa Fjøset	503.	11		
	Afskrivning paa 4 Debitorers Gjeld, tilsammen	23.	117		
		527	— 8 -		
		1,515	— 33 -		
				7,694	— 49 -
		Lateris	2,362 Spd. 60 Sk.	29,164 Spd.	43 Sk.

til den 1ste Juli 1874.

Udgift.

			Stortingets Bevilgning.		Skolens Regnskab.	
	Transport	827 Spd. 27 Sk.	8,162 Spd.	60 Sk.	7,502 Spd.	70 Sk.
idet bemærkes, at Resten af indkjøbte Inventarier for Institutet 195 Spd. 104 Sk. er opført under „Bibliothek, Samlinger og Dissection“ samt „Laboratorium“						
		116 — 102 -	150 —	- -		
	Vedligeholdelse af Institutets Bygninger . .	95 — 109 -	250 —	- -		
	Det kemiske Laboratorium	245 — 84 -	300 —	- -		
	Lægehjælp og Medicin	182 — 67 -	200 —	- -		
	Bibliothek, Samlinger og Dissection	175 — 82 -	180 —	- -		
	Experimentalfeltet	46 — 56 -	100 —	- -		
Uforudseede og tilfældige Udgifter:						
Fra tilfældige Udgifters Konto 130 Spd. 56 Sk.						
	- Folkets Arbeidskonto	48 — 59 -				
	- Hestenes Arbeidskonto	85 — 66 -				
		264 — 61 -	220 —	- -	1,954 —	108 -
B. 5.	Paabegyndelse af Aasmyrens Afgrøftning		100 —	- -	113 —	104 -
C. 6.	Reparation af Fjøs og Stald samt Indredning af endel af den bagre Del af Staldbygningen til Fjøs; endvidere til Opførelse af 2de Skur over Gjødseltomten		1,674 —	- -	1,583 —	50 -
	(Heraf falder: paa Fjøset, hvis Reparation endnu ei er færdig 161 Spd. 16 Sk. paa Stalden 882 — 9 - paa Gjødselskurene, hvilke ei heller ere fuld- færdige 540 — 25 -					
						1,583 Spd. 50 Sk.)
D.	Til Fabrikation af Brændtorv til paafølgende Aar er foreløbig udlagt				208 —	107 -
	(foruden et Beløb af 76 Spd. 62 Sk. til Inventarier ved Brændtorvdriften, hvilke ere medtagne som Udgift under Jordbrugets Inventarium.)					
E.	Jordbruget:					
	Kost og Løn til Gaardsfuldmægtigen	260 Spd.	-	Sk.		
	Elevernes Arbeide	400 —	-	-		
	Arbeide udført af Folket	492 —	15 -			
	— — - Hestene	1,020 —	14 -			
	Diverse Akkordarbeider	47 —	22 -			
	— andre Arbeidsudgifter	19 —	77 -			
	Brænde til de faste Tjenestefolk og Arbeidsfolk samt til Damptærskning og Dampgrøpning	74 —	108 -			
	Reparation af Jordbrugets Bygninger	151 —	6 -			
	— - Jordbrugets Inventarium					
		290 Spd. 99 Sk.				
	Slitage paa Inventarium	52 —	39 -			
	Nye Inventarier	449 —	27 -			
		792 —	45 -			
			Lateris 3,257 Spd. 47 Sk.	11,336 Spd. 60 Sk.	11,363 Spd. 79 Sk.	

I Tidsrummet fra den 1ste Juli 1873

Indtægt.

	<u>Storthingets Bevilgning.</u>		<u>Skolens Regnskab.</u>	
Transport	2,362 Spd.	60 Sk.	29,164 Spd.	43 Sk.
Anmærkning. Naar fra Brutto-Indtægten af Jordbruget og hvad derunder hører, tilsammen . . .	7,694 Spd.	49 Sk.		
trækkes modstaaende Udgifter . . .	4,295	79 -		
Udkommer Netto	3,398 Spd.	90 Sk.		
medens dette af Storthinget er kalkuleret til . . .	2,500	—		
I. Statskassens Tilskud:				
Til „løbende Udgifter“	4,700	— - -	4,700	— - -
- „Paabegyndelsen af Aasmosens Afgrøftning“	100	— - -	100	— - -
- „Reparation af Stald og Fjøs m. m.“	1,674*)	-- - -	1,274	— - -
K. Indbetalt af Amtskommunen for Aftaaelse af Grustag ved Fryden- houg og Vei til samme			50	— -

*) Heraf er oppebaaret i forrige Budgettermin — som Forskud paa nævnte Reparationsudgifter — 400 Spd.

Lateris 11,336 Spd. 60 Sk. 35,288 Spd. 43 Sk.

til den 1ste Juli 1874.

Udgift.

				Storthingets Bevilgning	Skolens Regnskab.
	Transport	3,257 Spd.	47 Sk.	11,363 Spd. 60 Sk.	11,363 Spd. 79 Sk.
Materialier fra Skoven		43 —	38 -		
Skatter og Onera		371 —	18 -		
Udsæd af Kornvarer, Frø og Rodfrugter		421 —	65 -		
Damptærskning og Dampgrøpning		91 —	68 -		
Kunstig Gjødning		17 —	92 -		
Diverse Udgifter (hvoriblandt Undermaal paa Kornvarers Konto 7 Spd. 109 Sk. og Tab paa Rodfrugters Konto 15 Spd. 21 Sk.)		92 —	111 -		
					4,295 — 79 -
F. Diverse Beholdninger ved Udgangen af Regnskabsaaret:					
Kassebeholdning		37 Spd.	64 Sk.		
Kreaturer		5,720 —	- -		
Inventarier :					
a. Institutets	8,062 Spd.	64 Sk.			
b. Hos Ekonomen, overtaget efter Taxt	203 —	12 -			
	8,265 Spd.	76 Sk.			
c. Jordbrugets	6,129 —	33 -			
	14,394 —	109 -			
Beholdninger af Gaardens Avling:					
Kornvarer	331 Spd.	114 Sk.			
Rodfrugter	21 —	- -			
Timotei- og Kløverfrø	31 —	93 -			
Hø — 75 Skæ	112 —	60 -			
	497 Spd.	27 Sk.			
Diverse andre Beholdninger:					
Oljekager og Grøpe	40 —	10 -			
Drænsrør, brændte og ubrændte	76 —	32 -			
Brænde, 54 Favne Ved	135 —	- -			
Huder og Skind	28 —	28 -			
Redskaber tilsalg	65 —	96 -			
Tømmer i Skoven	20 —	- -			
Materialier ved Verkstedet:					
I Smedjen	290.	78			
I Snedkerværkstedet	107.	1			
	397 —	79 -			
I Meieriet	393 —	53 -			
Kunstig Gjødning	32 —	118 -			
Kornstør og Hæsjevirke	35 —	- -			
Diverse	16 —	31 -			
	1,737 —	114 -			
G. Diverse Fordringer	550 —	33 -			
	Lateris 22,440 Spd.	80 Sk.	11,336 Spd.	60 Sk.	15,659 Spd. 38 Sk.

C. No. 6.

I Tidsrummet fra den 1ste Juli 1873

Indtægt.

	<u>Storthingets Bevilgning.</u>	<u>Skolens Regnskab.</u>
Transport	11,336 Spd. 60 Sk.	35,288 Spd. 43 Sk.

Sum 11,336 Spd. 60 Sk. 35,288 Spd. 43 Sk.

Aas høiere Landbrugsskole

til den 1ste Juli 1874.

Udgift.

		<u>Stortingets Bevilgning.</u>	<u>Skolens Regnskab.</u>
Transport	22,440 Spd. 80 Sk.	11,336 Spd. 60 Sk.	15,659 Spd. 38 Sk.
H. I Aas Sparebank indestaaende:			
a. Expropriationskapital for Afstaaelse af Jord til Veianlægget: „Vinterbro—Korsegaarden“	272 Spd. 104 Sk.		
b. Do. for Afstaaelse af Jord til Grustag og Afbenyttelse af Vei til og fra samme . . . 50 — - -	322 — 104 -		
	22,763 Spd. 64 Sk.		
Herfra gaar:			
I. Skolens Gjæld ved Slutningen af Regnskabsaaret	3,134 — 59 -		
hvorefter Skolens Eiendele den 30te Juni 1874 udgjør		19,629 —	5 -
(Det bemærkes her, at de udlagte Reparationsomkostninger paa Fjøset	161 Spd. 16 Sk.		
paa Gjødselskurene	540 — 25 -		
og Udgifterne til Brændtorven	208 — 107 -		
Tilsammen	910 Spd. 28 Sk.		
i Regnskabet er overført til den Udgaende Balance.)			
		Sum 11,336 Spd. 60 Sk.	35,288 Spd. 43 Sk.

den 9de November 1874.

Chr. Delphin.

Over**over Skolens Indtægter og Udgifter i Tidsrummet**

Af foranstaaende Extrakt af Skolens Regnskab for Tidsrummet fra den 1ste Juli 1873

Indtægter.

Elevafgift	1,750 Spd.	- Sk.	
Godtgjørelse for Elevernes Arbeide	400	—	- -
Netto-Udbytte af Jordbruget og dets Underafdelinger	3,925 Spd.	98 Sk.	
med Fradrag af Tab for Fjøsset og Afskrivning paa nogle personlige Kontoer, tilsammen	527	—	8 -
			3,398 — 90 -
Tilskud af Statskassen:			
Til „løbende Udgifter“	4,700 Spd.	- Sk.	
- Paabegyndelse af Aasmosens Afgrøftning	100	—	- -
- Reparation af Stald og Fjøs	1,274	—	- -
			6,074 — - -
Indbetalt af Amtskommunen for Afstaaelse af Grustag og Vei til samme	50	—	- -
			11,672 Spd. 90 Sk.
Mere Udgift end Indtægt			1,315 — 16 -

 Sum 12,987 Spd. 106 Sk.

Aas høiere Landbrugsskole

sigt

fra 1ste Juli 1873 til 1ste Juli 1874.

til 1ste Juli 1874 fremgaar, at Skolen i den nævnte Tid har havt følgende:

Udgifter.

Diverse Lønninger	4,365 Spd.	- Sk.	
Kosthold	2,723 Spd.	100 Sk.	
Opvartning og Renholdelse	413	- 90 -	
		3,137	- 70 -
Andre Udgifter til Institutet	1,954	- 108 -	
(inkl. indkjøbte Inventarier).			
Til Aasmosens Afgrøftning	113	- 104 -	
- Reparation af Stald, Fjøs samt Opsætning af 2de Gjødselskur	1,583	- 50 -	
- Fabrikation af Brændtorv for næste Aar	208	- 107 -	
		11,363 Spd.	79 Sk.
Men hertil maa lægges følgende i Aarets Løb havde Udgifter, hvilke ikke er fratrukket modstaaende Indtægter eller er opført som direkte Udgift, og for hvilke Beløb for en større Del haves Valuta i de ved Aarets Slutning opførte Beholdninger:			
Indkjøb af 5 Heste	1,065 Spd.	- Sk.	
Do. - 1 Oxe	60	- - -	
		1,125	- - -
Indkjøb og Anskaffelse af nye Inventarier og Maskiner til Jordbruget og dettes Underafdelinger (Indkjøb af Inventarier til Institutet er ført til Udgift under „andre Udgifter“).	449	- 27 -	
Indsat i Aas Sparebank det af Amtskommunen indbetalte Expropriationsbeløb for Afstaaelse af Grustag m. m.	50	- - -	
		Sum	12,987 Spd. 106 Sk.

den 9de November 1874.

Chr. Delphin.

Indhold.

<i>Beretning om Aas høiere Landbrugsskole fra 1ste Juli 1873 til samme Tid 1874</i> af Skolens Direktør F. A. Dahl . . .	Pag. 5.
Beretning om Undervisningen i 8de Kursus	— 15.
Extrakt af Skolens Regnskab fra 1ste Juli 1873 til samme Tid 1874	— 17.
Oversigt over Skolens Indtægter og Udgifter for samme Tid	— 26.

Table des matières.

<i>Rapport annuel sur la ferme-modèle d'agriculture d'Aas pour l'époque du 1er Juillet 1873 au 1er Juillet 1874</i> par le Directeur F. A. Dahl	page 5.
Rapport sur l'enseignement au 8ième cours	— 15.
Extrait des comptes pour l'époque du 1er Juillet 1873 au 1er Juillet 1874	— 17.
Aperçu des recettes et des dépenses pour la même époque	— 26.

